

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 26 august 2010

cu privire la măsurile suplimentare adoptate în vederea restabilirii echilibrului bugetar

(CON/2010/69)

Introducere și temei juridic

La 19 august 2010 Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Ministerului Finanțelor Publice din România o solicitare de emitere a unui aviz cu privire la un proiect de ordonanță de urgență a guvernului de modificare a Legii nr. 118/2010 privind unele măsuri necesare în vederea restabilirii echilibrului bugetar¹ (denumit în continuare „proiectul de ordonanță de urgență”).

Competența BCE de a emite un aviz se întemeiază pe articolul 127 alineatul (4) și articolul 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și pe articolul 2 alineatul (1) a treia liniuță din Decizia 98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare², întrucât proiectul de ordonanță de urgență se referă la Banca Națională a României (BNR). În conformitate cu articolul 17.5 teza întâi din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Scopul proiectului de ordonanță de urgență

La 1 iulie 2010, BCE a adoptat Avizul CON/2010/51 cu privire la Legea nr. 118/2010 care a prevăzut diminuarea salariilor personalului BNR și transferul direct la bugetul statului a sumelor rezultate din aceasta. Pe fond, BCE și-a exprimat îngrijorarea în special în privința conformității acestor dispoziții cu principiul independenței băncii centrale prevăzut la articolul 130 din Tratat și cu interdicția de finanțare monetară prevăzută la articolul 123 din Tratat și a invitat autoritățile române să le modifice în mod corespunzător.

Proiectul de ordonanță de urgență urmărește să asigure conformitatea prevederilor Legii nr. 118/2010 cu dispozițiile sus-menționate ale Tratatului, pentru a evita declanșarea procedurii privind încălcarea articolelor 123 și 130 din Tratat. Prin urmare, se prevede că toate sumele rezultate din diminuarea drepturilor salariale ale personalului BNR se reflectă în rezultatele financiare ale BNR.

---

¹ Monitorul Oficial al României nr. 441, 30.6.2010.

² Ediția specială în limba română a *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, cap. 1, vol. 2, p. 63.

2. Observații cu caracter general

Ministerul Finanțelor Publice din România a solicitat BCE să emită un aviz până la data de 28 august 2010. Deși BCE apreciază în general reacția rapidă a autorităților române de a modifica dispozițiile cu privire la care BCE și Comisia Europeană au exprimat îngrijorări serioase, există încă motive de îngrijorare, astfel cum este prezentat mai jos. BCE ar dori să precizeze că, în cazurile de urgență deosebită care nu permit perioada normală de timp pentru consultare, autoritatea care a transmis solicitarea de emiteră a unui aviz poate indica urgența în cererea de emiteră a unui aviz și poate solicita ca avizul BCE să fie adoptat într-un termen mai scurt. Prin urmare, BCE înțelege motivele pentru aplicarea unei proceduri legislative accelerate, dar, pe viitor, ar aprecia primirea solicitărilor de emiteră a unui aviz în așa fel încât să dispună de o perioadă mai mare de timp pentru pregătirea avizului.

3. Observații specifice

3.1 BCE ia act de faptul că proiectul de ordonanță de urgență menține reducerea salariilor personalului BNR, deși statul român nu este angajatorul formal al acestuia, iar Legea privind Statutul Băncii Naționale a României³ prevede în mod clar că salariile personalului BNR sunt stabilite de Consiliul de administrație al BNR. În această privință, nota de fundamentare a proiectului de ordonanță de urgență răspunde doar îngrijorărilor exprimate de BCE în Avizul CON/2010/51 în ceea ce privește interdicția de finanțare monetară, autonomia BNR în domeniul resurselor umane nefiind menționată.

În acest context, BCE subliniază că statele membre sunt obligate să garanteze independența băncilor lor centrale naționale (BCN), asigurând astfel îndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor acestora prevăzute în Tratat și în Statutul Sistemului European al Băncilor Centrale și al Băncii Centrale Europene. Principiul independenței băncii centrale prevede în special ca nicio parte terță să nu poată exercita o influență directă sau indirectă asupra BCN. Prin urmare, statele membre nu pot pune o BCN în situația de a nu avea control sau de a avea un control limitat asupra personalului său, ori în situația în care guvernul unui stat membru să îi poată influența politica în domeniul resurselor umane. Acest lucru implică faptul că, în vederea protejării autonomiei BNR în domeniul resurselor umane, care constituie un element deosebit al principiului independenței băncii centrale, autoritățile române au obligația de a asigura faptul că orice modificare a dispozițiilor legislative referitoare la remunerarea personalului BNR este hotărâtă în strânsă cooperare cu BNR, prin luarea în considerare în mod corespunzător a poziției BNR.

3.2 Articolul II din proiectul de ordonanță de urgență prevede că sumele rezultate prin diminuarea „drepturilor salariale ... care, până la momentul intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, nu au fost virate către bugetul statului, urmează a se reflecta în rezultatele financiare ale Băncii Naționale a României”. BCE înțelege din această formulare că anumite drepturi salariale urmează a fi totuși transferate la bugetul statului și că altele au fost deja transferate. În ceea ce privește aceste din urmă drepturi, orice astfel de drepturi transferate trebuie returnate BNR în mod corespunzător,

---

³ Legea nr. 312/2004 (*Monitorul Oficial al României* Nr. 582, 30.6.2004).

pentru a se evita orice încălcare a interdicției de finanțare monetară prevăzute la articolul 123 din Tratat.

- 3.3 Cu privire la fondurile care nu au fost încă transferate la bugetul statului, în Avizul CON/2010/51 BCE a subliniat faptul că, din perspectivă contabilă, o diminuare a salariilor personalului conduce la o diminuare *de facto* a costurilor operaționale ale BNR, majorând astfel rezultatele financiare ale acesteia și conducând la o potențială majorare a resurselor financiare ale acesteia. Totuși, dacă această majorare corespunzătoare a resurselor financiare ale BNR este transferată direct la bugetul statului, o astfel de situație ar constitui în mod efectiv majorarea fondurilor statului român pe seama BNR. În acest sens, orice transfer financiar direct de această natură de la BNR la bugetul statului poate fi asimilat finanțării monetare care este interzisă în mod clar prin articolul 123 din Tratat. În același sens, trebuie evitată orice sustragere de la îndeplinirea obiectivelor interdicției de finanțare monetară.
- 3.4 Având în vedere Avizul CON/2010/51 și respectarea articolului 123 din Tratat, proiectul de ordonanță de urgență modifică Legea nr. 118/2010 astfel încât toate sumele rezultate din diminuarea drepturilor salariale ale personalului BNR se reflectă în rezultatele financiare ale BNR. BCE înțelege că acest fapt nu reprezintă o instrucțiune adresată BNR în ceea ce privește deciziile adoptate cu privire la rezultatele sale financiare. BCE subliniază că BNR trebuie să fie pe deplin independentă atunci când hotărăște cu privire la utilizarea fondurilor rezultate din diminuarea cu 25% a salariilor așa cum crede de cuviință, în conformitate cu Legea privind Statutul BNR și în vederea asigurării unor niveluri suficiente ale resurselor financiare proprii în vederea îndeplinirii pe termen lung a mandatului său. Sub rezerva acestei interpretări a Legii privind Statutul BNR, această dispoziție respectă principiul independenței băncii centrale, ceea ce implică faptul că BNR poate utiliza în mod independent resursele sale financiare în vederea îndeplinirii mandatului său.
- 3.5 Însă, în cazul în care scopul principal al diminuării drepturilor salariale a fost acela de a mări eventual resursele financiare ale statului prin distribuirea către bugetul statului a profitului majorat al BNR, acest lucru ar constitui o sustragere de la îndeplinirea obiectivelor interdicției finanțării monetare. În plus, articolul 43 din Legea privind Statutul BNR prevede că BNR trebuie să transfere lunar la bugetul statului o cotă de 80% din veniturile nete rezultate după deducerea cheltuielilor aferente exercițiului financiar, inclusiv cheltuielile cu provizioanele pentru riscul de credit și pierderile exercițiilor financiare precedente rămase neacoperite. Acest articol a fost deja criticat în Raportul de convergență al BCE din mai 2010⁴, întrucât nu exclude posibilitatea distribuirii anticipate a profitului în cadrul unui exercițiu financiar, fapt care, la rândul lui, generează îngrijorări cu privire la interdicția de finanțare monetară. Astfel cum s-a menționat în avizele precedente ale BCE⁵, este într-adevăr de importanță crucială ca distribuirea profitului să fie exclusiv rezultatul profitului realizat integral, înregistrat în contabilitate și auditat, fapt care necesită,

---

⁴ Capitolul 6.8. Toate avizele BCE sunt disponibile pe website-ul BCE la adresa www.ecb.europa.eu.

⁵ A se vedea, de exemplu, Avizul BCE CON/2008/82.

în schimb, calcularea corespunzătoare a profitului și pierderilor, astfel încât o asemenea posibilitate să fie evitată.

- 3.6 Prin contrast, o reducere a costurilor operaționale ale băncii centrale în vederea majorării resurselor financiare proprii pentru consolidarea îndeplinirii mandatului său ar fi conformă.

Prezentul aviz va fi publicat pe website-ul BCE.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 26 august 2010.

[semnat]

Președintele BCE

Jean-Claude TRICHET